

ROMANULU.

LUMINEZĂ-TE ŞI VEI FI.

Abonamentul în Bucuresci, Pasagiul Român No. 48. — În districte la CorrespondenŢii Jiarului şi prin Postă. — La Paris, la D. Hallegrain, rue de l'ancienne Comédie, Nr. 6. — AdministraŢiunile Jiarului D. Gr. Servire, linia de 30 litere — 1 — leu. InserŢiuni şi reclame, linia 3 — "

RedacŢiunea, Strada Fortunei (Caimata) No. 15. — Articolele trimise nepublicate se vorŢ arde. — Gărantă răspunŢătorii ANGHIELU IONESCU.

DEPEŞIE TELEGRAFICE.

(Serviciu particulariu alŢ Românului).

Wiena 2 Fevruariu. Comisiunea financiară a Camerei din Wiena a făcută propunere înŢindă la blama politica guvernului în privinŢia cestiunii Schleswig-Holstein; Camera a votatŢ trecerea la ordinea zilei.

Rendsbourg 1 Fevruariu. Trupele austriace au trecutŢ astă-Ţi fruntărea Ducatului Schleswig ş'a au mersŢ spre Kronenwerk. Danesii s'au retrasŢ dupe ce au schimbatŢ cu austriacii căte-va lovituri de puscă.

1. Fevruariu la amea-Ţi. Luptă între doue vapore danese cu artileria Prusiană, în portul Eekernford. Vaporele au lasatŢ portul şi Prusianii au ocupatŢ oraşul.

REVISTA POLITICA.

BUCURESCI

Majoritatea Adunării a datŢ ieri încă unŢ votŢ mare şi naŢionale.

Majoritatea, opoziŢiunea constituŢională, coaliŢiunea monstruoasă, acusată şi calomniată de reacŢionari şi de inimiŢă la libertăŢii, a democraŢiei şi a drepturilorŢ populului, coaliŢiunea care a datŢ voturile mari de la 22 Decembre 1862 şi 13 Decembre 1863 pentru desrobirea monastirilor închinăte, coaliŢiunea care prin stăruinŢă se patriotică pentru triumfulŢ regimului constituŢional a silitŢ puterea executivă a veni în faŢia naŢiunii se declara că programa ministeriului actuală este Adresa majorităŢii din sesiunea trecută, coaliŢiunea care a votatŢ tôte sumele însemnate căte i s'a cerutŢ pentru cumperare de arme, pentru fondăria de tunuri şi pentru totŢ ce trebuie spre îmbunătăŢirea armatei române, această coaliŢiune a sprijinitŢ cu elocinŢă şi a votatŢ cu entuziasmŢ garanŢia regimului constituŢional, scutulŢ libertăŢilorŢ cetăŢănenesci, garda naŢională!

Pentru asemenea acte mari, coaliŢiunea va fi salutată cu respectŢ de naŢiunea întrăgă, precumŢ a ŢisŢ cu atăta dreptate d. C. A. Rosetti că va saluta totŢ-de-una cu respectŢ pe d. Dim. Ghica cândŢ va apera libertăŢile publice, a perare ce, vai! astăŢi espune pe deputaŢii, precumŢ s'a ŢisŢ ieri, a fi aruncaŢi pe ferăstră de vre unŢ generariu. Asemeni acte mari înalŢă şi întărescŢ uă partită şi o facŢ se triumfe contra celorŢ mai mari pedice, pentru că naŢiunea va fi totŢ-de-una acolo unde vede desfăşuratŢ drapelulŢ libertăŢii, unde vede pe apărătoriiŢ drepturilorŢ sale. AstăfelŢ a triumfatŢ opoziŢiunea din LungulŢ-ParlamentŢ care a implăntatŢ libertatea pe pământulŢ liberei EngliŢere; astă-feliŢ a triumfatŢ opoziŢiunea supŢ CarolŢ X, în FranŢia întemeindŢ regimelē constituŢionale în loculŢ guvernuluiŢ personale.

Ce vorŢ mai Ţice astă-Ţi contra majorităŢii Adunării partisaniiŢ guvernuluiŢ absolutŢ, acei cari şi-au închipuit că prin defăimarea acestei majorităŢii şi prin făgăduinŢe deşette făcute populului, vorŢ isbuti se deconsidera Adunarea şi regimelē constituŢionale cu se pôtă Ţice că este uă trebuinŢă de a proclama dictatura ş'a înŢinŢa guvernuluiŢ personale, pentru a organiza Ţera ş'a da popululuiŢ libertate? Ce vorŢ mai Ţice aceste instrumente ale despotismului, şi ce vorŢ deveni făgăduinŢele lorŢ în faŢia faptelorŢ mari ale majorităŢii Adunării? PoporulŢ ride

de vorbe şi de făgăduinŢe, căci nu se organiză Ţera cu vorbe şi făgăduinŢe căci nu devine popululŢ mai liberŢ şi mai fericitŢ cu vorbe şi făgăduinŢe. PoporulŢ înŢelege cea-a ce are uă înŢinŢă, cea-a ce elŢ pôte vedē şi pipăi; popululŢ se convinge şi simpatiele sale se dobândescŢ prin faptŢ de ale cărorŢ rezultate bine-făcătōrie ele se pôte folosi, şi aceste fapte elŢ le vede în majoritatea Adunării pe care o va sprijini de a merge înainte cu isbândă pe această cale frumoasă a libertăŢii şi a progresului.

Votarea gardei naŢionale este una din aceste fapte mari ale majorităŢii, şi este unŢ triumfŢ salutarŢ pentru întemeierea libertăŢii pe pământulŢ românescŢ.

Dacă constatămŢ cu plăcere, precumŢ vorŢ constata toŢi amiciŢ libertăŢii, acestŢu frumosŢ triumfŢ alŢ majorităŢii, constatămŢ asemenea cu părere de reŢ de a vedē între acei cari au combătutŢ această instituŢiune liberală pe d-nii Boerescu, Vernescu, Costăforu, Ţomeni din poporŢ, cari, fără regimelē libertăŢii n'ar fi ajunsŢ ce suntŢ n'ar fi ajunsŢ ministrii, n'ar fi ajunsŢ deputaŢii, şi cari, astăŢi, combatŢ garda naŢională, precumŢ au combătutŢ celŢu mai mare principiu alŢ regimuluiŢ constituŢional, dreptulŢ Adunării de a nu vota impostele unui ministeriŢ care calcă legile Ţerei. NegreşitŢ, tôte opiniile suntŢ libere, darŢ, se ne erto a mărturisă că este forŢe durerosŢ, cândŢ vedemŢ, domnia lorŢu au asemeniŢ o-piniuniŢ retăctō şi atătŢ de contrarie şi vătămătōrie, după noi, adevăratelorŢ libertăŢii constituŢionale.

Tôte argumentele, forŢe slabe, cu cari au combătutŢ garda naŢională, se mărginescŢ în acestea, că unde suntŢ miliŢie nu pôte se fie gardă naŢională, că garda naŢională este unŢ elementŢ de rebelŢu civilē, şi că acei cari cerŢ gardă naŢională voescŢ a face se caŢă proiectulŢ guvernuluiŢ pentru înarmarea Ţerei.

Tôte aceste cuvinte, atătŢ de citate în gura d-lorŢ Boerescu şi Vernescu, au fostŢ cu demnitate, cu serioşitate, şi c'ua mare elocinŢă, combătute şi nimicite de d-nii Panu, d. Ghica şi C. A. Rosetti cari au convinsŢ Adunarea, precumŢ se va convinge publiculŢ întrăgŢ, că garda naŢională este cea mai neapărată instituŢiune pentru aperarea ordinii ş'a libertăŢilorŢ publice, atătŢ contra partidelorŢ ambiŢioase cătŢ şi contra usurpatorilorŢ cari s'arŢ încerca se rupă pactulŢ fundamental alŢ Ţerei.

Au ŢisŢ adversariiŢ gardei naŢionale că, armându-se Ţera cu miliŢie, nu este de trebuinŢă gardă naŢională, pentru că în nici uă Ţeră unde suntŢ miliŢie nu pôte se fie şi garda naŢională. DarŢ cumŢ a pututŢ domnia lorŢu, atătŢ de înveŢatŢ, atătŢ de serioşŢ, se nu cunoscă, sēu dacă au cunoscutŢ şi s'au făcutŢ că nu cunoscŢ, este şi mai reŢ, că în Belgia existe armată permanentă, miliŢie şi gardă naŢională sēu gardă civică, de care se compune forŢa armată a Belgiei, coprină în Tit. V din ConstituŢiune, unde se Ţice, Art. 122, că titularii de tôte gradele, pînă la căpitani, se vorŢ numi însu-şi de gardi? Este Ţre permisŢ a se afirma în Adunare lucruri cari nu există? Şi ce creditŢ potŢu ave cuvintele d-lorŢ înaintea acestorŢ fapte positive?

Au ŢisŢ asemenea că garda naŢională este unŢ elementŢ de rebelŢu civilē, ş'a au aretatŢ căte-va fapte forŢe pucini esacte, şi chiarŢ acelea luate din epocelē cele mai critice şi anormale. Au făcutŢ ca d. Granier de Cassagnac în corpulŢ legislativŢ, acumŢ în urmă, combătândŢ libertatea presei cu exemple din timpii de barbaria, cea-a ce a făcutŢ pe jiarulŢ *Débats* se Ţică cu multŢ cuvântŢ:

„În politică, se pôte Ţice că isto-

ria este cea mai bună şi cea mai rea scōlă; căci este uă scōlă în care fie care pôte, dupe instinctele şi interesele sale se iē argumente pentru causele bune precumŢ şi pentru cele rele, şi mai adese pôte, vai! pentru causele rele de cătŢ pentru cele bune. Ce chipŢ de a înŢelege onōrea şi interesele guvernuluiŢ stabilitŢ de două-spre-Ţece ani în FranŢia propundu-Ţi de exemplu tradiŢiunile imprumutate de la epocelē cele mai critice şi mai cădate din istoria noastră, sēu din istoria străină, din epocelē de revoluŢiune, de desordine sociale, de anarŢia şi de rebelŢu civilē!

N'au făcutŢ totŢ astă-feliŢ şi adversariiŢ gardei naŢionale? Nau adusŢ unŢ forŢe reŢu serviciuŢ guvernuluiŢ nostru, ŢicândŢ că garda naŢională duce la rebelŢu civilē precumŢ s'a întemplatŢ ş'în alte Ţere?

CândŢ însă a fostŢ în alte Ţeri rebelē civile? Atunci numai cândŢ unŢ guvernŢ a violatŢ libertăŢile publice, cândŢ a ruptŢ ConstituŢiunea, şi atunci, cumŢ a ŢisŢ d. C. A. Rosetti, naŢiunea tōtă este în piciorē, gardă naŢională, armată, poporŢ, se utescŢ împreună. Pentru ce darŢ se temŢ de rebelŢu civilē? Pentru ce se temŢ că garda naŢională va ajunge se lupte contra guvernuluiŢ şi contra armateiŢ sale permanente? PresupunŢ domnia lorŢu guvernuluiŢ intenŢiunea d'a sugruma libertăŢile cetăŢănenesci şi d'a trimite vr'unŢu generariuŢ s'arunce deputaŢii pe ferăstră? Acesta este concluziunea logică a cuvintelorŢ ce au ŢisŢ, şi nu credemŢ se fie nici de cumŢ favorabile guvernuluiŢ. VomŢ gardă naŢională, a ŢisŢ d. C. A. Rosetti, pentru că vomŢu se apermă libertăŢileŢ noastre pentru că vomŢu ca guvernulŢ se nu pôtă sfîşia pactulŢ fundamental, se nu pôtă a ne arunca pe ferestre, sciindŢ că cetăŢăniŢii se vorŢ apera, şi atunci, elŢ se va Ţindă şi pôte se va opri, temându-se de rebelŢulŢ civilē pe care elŢu singurŢu l'ar provocă şi de ale cărei funeste consecinŢe elŢu singurŢu va fi răspunŢătorŢu.

CândŢ inse este vorba de servicielē însemnate aduse ordinii pe cari d-nii Boerescu, Vernescu şi Costăforu n'au voitŢ a le recunoşce şi a le spune, precumŢ şi de numeroşele mărturie în favōrea acestei instituŢiuni pe cari le vomŢu areta într'unŢu articluŢ speciale, ecă ce Ţice unŢ omŢ politicŢ forŢe moderatŢ în ideile sale şi forŢe devotatŢ ordinii şi legalităŢii, d. Charles Dupin, care, se ne permită d-nii Boerescu, Costăforu şi Vernescu a crede, au uă autoritate ce-va mai multŢ de cătŢ domnia lorŢu, mai cu sēmă că vorbesce în cunoşŢinŢa de lucru, vedēndŢ garda naŢională în cele mai critice împrejurări. Ecă ce Ţice d. Dupin, baronŢ, senatore, membru alŢ academiē de sciinŢe:

„De la începutulŢ monarŢiei constituŢionale, garda naŢională a făcutŢ numeroşelē servicii. C'unŢu devotamentŢ c'unŢu curagiuŢ admirabilē, fără se nite nici uă dată moderaŢiunea, prudinŢa şi umanitatea cari conviŢu mai cu osehire forŢiei cetăŢănenesci, această gardă eroică scăpă paca FranŢiei, edificiulŢ legilorŢ noastre şi causa sacră a civilizaŢiunii. Pe lângă tôte aceste titluri, ea şi-a dobânditŢ drepturiŢ nemuritorē la admiraŢiunea, la recunoşŢinŢa tuturorŢ cetăŢănilorŢu hui.

DarŢ s'a mai ŢisŢ asemenea, şi ărăşi fără nici unŢu temoiŢ, c'acei cari cerŢ garda naŢională nu voescŢ înarmarea Ţerei, nu voescŢ miliŢie. ToŢi însă au protestatŢ contra acestei aserŢiuni. Dintre toŢi deputaŢii, singurŢ d. Costăforu a declaratŢ că este atătŢu contra gardei naŢionale cătŢ şi contra miliŢielorŢu, precumŢ pînă la unŢu punctŢ şi d. Vernescu care a ŢisŢ că miliŢiele nu facŢu mai nimicŢ, că armata permanentă este totŢ şi pe acesta se o facemŢ cătŢ se va putē mai mare. ToŢi însă care au cerutŢ garda naŢională, au

declaratŢ că vorŢ vota proiectulŢ guvernuluiŢ pentru înarmarea Ţerei cu miliŢie, precumŢ au votatŢ pînă acumŢ totŢ ce s'a cerutŢ pentru îmbunătăŢirea armatei.

Şi apoi cifrelē nu suntŢ înaintea noastră? Nu suntŢ în totŢ 95 deputaŢii dintre cari 53 au votatŢ pentru garde naŢionale şi 42 contra? Şi astă-feliŢ, chiarŢ dacă cei 52 nu vor vota toŢi proiectulŢ guvernuluiŢ, de şi suntemŢ sicuri că vorŢu vota toŢi, Ţre nu suntŢu cei 42 şi nu se vorŢu mai găsi încă 6, 7 deputaŢii spre a face majoritatea trebuinŢioasă? Pentru ce darŢ d-nelorŢu au prepusŢ că acei cari au votatŢ garda naŢională nu vorŢu vota miliŢie? Dacă este vorba pe presupunerŢi, n'amŢu putea Ţice că pôte domnia lorŢu se nu voteze proiectulŢ guvernuluiŢ, credēndŢ că de s'arŢu întempla se caŢă, se se arunce asupra AdunăriiŢ acuzarea că nu voescŢ înarmarea Ţerei? Noi inse nu credemŢ această, nu credemŢ că, în faŢia pericelorŢu de care ni se vorbesce lepădatŢ de d. Ghica se voescă domnia lorŢu a se îmbrăca cu anteriorulŢ spre a merge înaintea invasiunii. Nu, proiectulŢ guvernuluiŢ pentru înarmarea Ţerei cu miliŢie va fi votatŢ, şi dacă va voi guvernulŢ, şi dacă vorŢu vota cei 42, acestŢu proiectŢu va fi votatŢu mai cu unanimitate.

Se ŢicemŢ că e-va cuvinte şi despre ministeriŢu.

D. Panu, întrebândŢu dacă ministeriulŢu are a se rosti în această cestiune, atunci domnia sa ar dori se vorbescă în urmă, fiindŢ că acesta este unulŢu parlamentarŢu. D. primŢu-ministru a răspunsŢ că nu este de trebuinŢă a spune ce are se facă şi va vorbi cândŢu va voi. Ne pare reŢ că d. Co galnicēnu care, chiarŢ în sedinŢa de eri a declaratŢu din unŢu respectulŢu ce are pentru regimelē constituŢionale şi pentru drepturile AdunăriiŢ, n'au voitŢu a recunoşce acestŢu usŢ parlamentarŢu care este oservatŢu chiarŢ în CorpulŢ LegislativŢu franceşu, unde preşedintele AdunăriiŢ este numitŢu de guvernŢu, şi unde totŢ-de-una la urmă vorbesce unŢu deputatŢu.

Domnu Pann, a doritŢu se scie care este opiniunea ministeriuluiŢu, pentru că unŢu ministru, d. Bolintinēnu, publicistŢu, a ŢisŢ: „În statulŢu constituŢional, garda naŢională are uă miliŢie frumoasă de implinitŢ. Ea este „aperătōrea legilorŢu şi instituŢiunilorŢu, din intru contra guvernulorŢu pe de „uă parte, şi contra anarŢiei ambiŢioşilorŢu pe de altă parte. AmŢu dori uă „gardă naŢională care se apere atătŢ „legile şi instituŢiunile contra tiraniei „şi anarŢiei din intru, cătŢ şi libertăŢile politice ale naŢiunii la întemplanŢe de a fi ameninŢate din afară.

D. preşedintele alŢ consiliuluiŢu, credinciosŢu principielorŢu constituŢionalŢu ce a manifestatŢu şi declarărilorŢu repetate ce a făcutŢu de a se conforma voturilorŢu AdunăriiŢ, a declaratŢu că ministeriulŢu nu este contrariuŢu gardei naŢionale, şi dacă acesta va fi voinŢa AdunăriiŢ, ministeriulŢu nu va putē face altŢu-feliŢ. Acestă, o recunoşcemŢu cu plăcere, este uă dovadă învederată de aplicarea regimuluiŢu constituŢional. Adunarea a luatŢu, c'ua a levăratŢu mulŢămire, actŢu de cuvintele d. prim-ministru, precumŢ a luatŢu actŢu şi de cuvintele Ţise în sedinŢa de la 2 Decembre trecutŢ, când a cerutŢu amănarea Adresei: „Noi se în- „făcişămŢu proiecte, d-vōstră se le dis- „cutaŢu şi se le votaŢu, ş'i noi se le s' „punemŢu la puterea executivă spre sanc- „Ţionare.” Radu Ionescu.

ADUNAREA ELEPTIVA.

În sedinŢa de astă Ţi s'a cerutŢu a se amăna deŢbaterea proiectuluiŢu de organizarea armatei, a miliŢielorŢu, a grănicerilorŢu a dorobăŢierilorŢu ş'a gardei naŢionale, spre a se tipări proiectulŢu de lege pentru garda cetăŢănenescă. Acestă propunere s'a priimitŢu şi

prin urmăre deŢbaterea pe articlē, a proiectuluiŢu organizării armatei va face Sămbăta, Vineri fiindŢu serbatōria Unirii.

Adunarea a deŢbatutŢu ş'a votatŢu proiectulŢu de lege alŢ consiliuluiŢu de StatŢu, care s'a priimitŢu cu 47 bile albe şi 3 negre. SedinŢa publică mănē, în care se va deŢbate, credemŢu, proiectulŢu pentru contabilitatea statului.

— Corfen, 21 Ianuariu. Pînă astăŢi nu s'a servitŢu încă nici uă deŢrimare de fortificaŢiuni.

— Munich, 26 Ianuariu. DeputaŢiunea Ţerei a Holsteinului trimisă spre a mulŢămi regeluiŢu BavarieiŢu pentru sprijinulŢu ce a datŢu acestei cestiuniŢu a sositŢu aici astăŢi la 1 oră după miadă noŢte. A fostŢu priimitŢu cu cordialitate şi salutată de marele (BurgemestrulŢu) Wider în numele reşedinŢii. D. Medicus preşedintele comitatuluiŢu asociaŢiuniiŢu pentru Holstein a purtatŢu unŢu toastŢu pentru Schleswig-Holsteinu. AsociaŢiunile de cântătoriŢu au intonatŢu imnulŢu Schleswig-HolsteinuluiŢu. Domnu Wiggers a ŢinutŢu unŢu cuvintŢu minunatŢu şi a terminatŢu c'ua aclamaŢiune pentru regele Max, care a fostŢu priimitŢu cu aplauze intusiate.

— Munich, 26 Ianuariu. DelegaŢiiŢu deputaŢiuniiŢu Ţerei din Holstein trimişi spre a saluta pe rege, au fostŢu priimitŢi de maiestătea sa cu graŢiositate. Asicurarile ce le dete regele au priimitŢu deplina lorŢu satisfacŢiune. Tōtă deputaŢiunea a insocitŢu pe delegaŢii şi a luatŢu postŢu înaintea reşedinŢei. Dupe uă audiinŢă d'ua orŢu şi jumătate, regele s'a aretatŢu la ferăstră ş'a fostŢu salutată cu cele mai entuziaste aclamaŢiuni ale întregiŢu deputaŢiuniiŢu.

— Berlin, 26 Ianuariu. Sēra. Ieri cu ocaziunea inspecŢiuniiŢu la îmbărcădarea drumulŢu de ferŢu de la Hamburg, a unui batalionŢu alŢu regimentuluiŢu austriacŢu de infanterie „Regele BelgilorŢu,“ care trecea prin Berlin, Ţise oficiărilorŢu aprōre următōrele cuvinte: „Me bucurŢu, că scurtŢu timpŢu dupe jubileulŢu de cinci-Ţeci de ani alŢu unui rebelŢu, în care trupele austriace şi prusince au combătutŢu împreună cu gloria, celŢu d'antētŢu regimentŢu ce trece prin acestŢu oraşiuŢu este acela care a doveditŢu valōrea sa pe câmpulŢu bătăliei de la Solferino. Facă cerulŢu, ca dorinŢele ce le a pronunŢiatŢu ImperatulŢu vostru la plecarea trupelorŢu, se se implinescă pe deplin. Apoi regele, adresându-se sătre colonelulŢu, Ducele de Wurtemberg, Ţise: Me bucurŢu, că în capulŢu valerosuluiŢu regimentŢu se află înalŢimea vōstră, care totŢu d'auna v'aŢi aretatŢu demnŢu de gloria. CăltōriŢi cu DumnezeuŢu.

— Kiel, 26 Ianuariu. Din părŢi bine informate aflămŢu, că comisariŢu confederaŢiuniiŢu voiescŢu a convoca a-adunarea naŢională a HolsteinuluiŢu.

— Hamburg, 26 Ianuariu. Starea temperaturēi: ghēŢă, vintulŢu de la Sud-uest. Lingă Blankensea se facŢu cercări d'ea s'arce coperta de ghiăŢă. GhiăŢa mării NorduluiŢu la Ţermurile SchleswiguluiŢu este de pucină desime.

— Hamburg, 27 Ianuariu. JiarulŢu „Hamburg Nachrichten“ (nuvele hamburgiene) află de la SchleswigŢu: Danesii armosă necontentiŢu fortărea Daneoörke; 6080 Ţomeni lucrăză în tôte Ţilele fără intrerupere la şanŢuri.

— Copenhagen, 26 Ianuariu. Regele a ordinarŢu alcătuirea listelorŢu electorale în ducatulŢu Schleswig pentru serviresca alegorilorŢu pentru „Folksting“ (adunarea populară) la Reichsrath (consiliulŢu rigatuluiŢu).

— Newyork, 16 Ianuariu. În senatulŢu uniuŢii a fostŢu uă discuŢiune forŢe viuē asupra excluderii membrului Davis de la Kentucky, fiindŢu că înfăcişase uă propunere de înalŢă trădare. Davis s'a aপরatŢu ş'a ameninŢatŢu că Kentucky va scōte unŢu ŢipetŢu de subjugare, dacă elŢu va fi exclusŢu.

CONSTITUȚIUNEA.

D-lui Directorul alu' diarului Românul.

Fiindu' că amu' ajunsu' ziua de astăzi cu bine și sănătate, se reincepemu' desbaterea de mai înainte.

Amu' reamă în punctul unde dîcēmū că Adunarea noastră legiuitōriă, nu e constituante pentru ca se-l dea guvernul constituționea spre a o vota. Măntinū și astă-đi ideia acōsta, pe care uă îndelungă reflesione a coptu-o și mai mai bine. Darū pare că ve audū respundēndū: Se se dea constituționea votată de comisiunea centrale, celū āntēiū corpū politicū alū Statulū, și ecă cā s'au' înlăturatū tōte greutățile, tōte neînțelegerile, tōte formalitățile. Darū la uă asemine cerere, ore n'arū putē respunde și puterea executivă? — Eū, constituționea votată de Comisiunea centrală, n'o potū da Adunării, pentru că, supū acela-și cuvēntū supū care acōstā din urmă nu e constituante, totū supū acela-și nu-l nicl' cea d'āntēiū. Misiunea comisiunii n' a fostū specificată și anume mărginită în Convențiune: Prepararea legilorū, (luați aminte cā dîcē: legilorū), de interesū comunū ambelorū Principate, codificarea legilorū în ființă, și armonisarea lorū, cu actulū constitutivū, — Convențiunea, — alū noiei organizării, revizuirea reglementelorū organice și a codicelorū, ecă misiunea comisiunii Centrale, precumū resulā din spiritulū și litera combinată a Art. 33, 34, 35 și cele alte, ale Convențiunii. Nichi-rea nu a scrisū cā comisiunea Centrală avē facultatea constituante sēu revisuitōriă a pactulū, nostru' fundamentale.

Se nu ne îndouimū. Inse-și comisiunea Centrale a avutū consecința întinderii drepturilorū și a datoriilorū sale. Se scie cā în ședința acelu' înaltū corpū, din 30 Maiū 1859, s'a anunțatū uă propunere din partea d. Grigorie Sturza, sprijinitū de d-nil' Arșagi și Petru Roset, privitōriā la reviziunea reglementelorū organice, pentru alcătuirea mai multorū proiecte de legi și numirea a trei comitete. În ședința din 2 Iuniū 1859, d. Tell, sprijinitū de d-nil' Goleșcu, Arghiropușo, Steege, Predescu, Mălinescu și Cogălnicianu, a înfățișatū uă înțelplinire la propunerea d. Grigorie Sturza, despre revizuirea unorū capite din reglementele organice și uă contra-propunere de a nu se lua dreptū punctū de purcedere reglementele organice, ci se se înființeze uă nouā constituțiune. — Ei bine, domnule director, în invierșunata desbatere ce a purcursū în ședința de la 8 Iuniū 1859, pro și contra acestorū dode propuneri, ecă cuvintele testuale ce sū rostite d. Grigorie Sturza: „Ioi, suntemū gardianil' basilorū constituțive ale țerei, și avemū a redigia uă constituțiune, erū nu după cumū so-„cōte d. Cogălnicianu a o face. Nicl' noi, nicl' Adunările electivē, nu suntemū „Adunări constituante, chîmāte de a im-„provisa uă constituțiune, ci suntemū ape-„rătoriil' cărora li s'au' încredințatū basile „constituțive ale Principatelorū.“ Punēndu-se la votū ambele propuneri, a cădūtū acea-a a d. Tell cu constituționea și s'au' priimitū acea-a a d. Sturza cu revizia reglementelorū. În ședința de la 10 Iuniū, revenindū asupra cestiunii de a se elabora unū proiectū de constituțiune, uă datū respinsū, comisiunea, asupra propunerii d. G. Sturza, sprijinitū de d. P. Roset și C. I. Filipescu, a admisū în unanimitate numirea unū inadinsū comitatū compusū din cinci membrii, spre redigiarea constituțiunii Principatelorū-Unite pe bazele Convențiunii și a voturilorū ambelorū Adunării, date la alegerea Dominitorului. — Constituționea s'au' propusū, s'au' desbătutū și s'au' supusū Mariel' Sose domnului la 12 Noembre

1859, spre a-l da cursulū preveđutū prin Art. 32 din Convențiune (1).

Acōsta e istoria constituțiunii votată de comisiunea Centrale. În ochil' dreptului, acōstā operā, de altmintrele fōrte naționale, fōrte seriōsā, fōrte consciințōsā, cumū fōrte bine fu calificată, — fu lovitā de sterpioiune, de nulitate, de pe locū; pentru cā, de și ne măgulia cā emanēzā din propria noastră inițiativā de nașune liberā și independinte dar provinea de la un corp care nu era reprezentatiunea veridicā a tutolorū intereselorū națiunii romāne, care nu era competentē. Totū așia va privi dreptulū acōstā lucrare, de ar eși votată și de la Camera electivā. Și scii de ce? Pentru cā pe lēngā considerantele ce' acuseiū, Adunarea acōsta nu este nicl' Adunare generalē, nicl' Adunare naționale, ci electivā, terminū care, dîsū-a d. actualo Ministru primariū în Comisia centrale, n'are nicl' unū șimșiu. Multū și fōrte seriōsū s'au' desbătutū în Conferințele de Paris asupra cuvēntulū cu care urma a se califica Adunarea noastră. Dupe mai multe hōrășiri și bojbăiri, voindū a fugi de expresiunea reprezentativā, cāci aveāu consciința cā Adunarea nu represintā întrēga țērā, plenipotențiaril' europieil' au cădūtū de acordū asupra terminulū de electivā. (Art. 3 din Convențiune).

Se nu ne facemū iluziuni, d-nule Directoro, asupra marel' scuduirē ce va simpli' societatea romānā din schimbarea constituțiunii. Nimicū mai adevērū de cātū acea-a ce scrie B. Constant, cā instituțiunile trebuie a fi în proporțiunea ideilorū. Cāndū mersulū ideilorū aduce schimbārē nezārēte în organizațiunea unū Statū, cea-a ce se întēplā fōrte desū în Anglia, este mai multū unū bine decātū unū rău. Darū cāndū, pentru a face uă schimbare în constituțiune, trebuie a schimba constituțiunea, scuduirea e prē mare, și, în acōstā scuduire, modifiatiunea cātōra forme devine adese violațiunea tutolorū principielorū fundamentali' ale țerei. Voiți se schimbāmū constituțiunea? Voiți și eū. Darū se interesāmū la cauza acōstā țērā întrēgā. Numai așia vom sili pe Europa a respecta uă constituțiune ce va lua loculū Convențiunii sale din 1858. Se chîmāmū țērā prin mandatariil' iei' înadinsū spre a rădica acōstā stinčā, care, fiți bine încredințatū, e prea grea pentru umeriil' a vre una sutā de represintanți ai clasei conservatoricē. ... Și pentru ce se nu fie chîmāatā și consultatā țērā? Aū dōrā nu suntemū în guvernū represintativū? Nu afirmāmū-noi, cu toțiil', acōstū adevērū de cinci ani trecuți? Ei bine, de suntemū supū unū asemine regimū, trebuie se recunoșcēmū cā elū implicā, cā națiunea întrēgā sēu, celū pucinū, maioritatea iei, eșercitā prin mișlocirea deputațiilorū numiți de ea periodicamente, puterea de controlū supremū, — puterea care, în tōte constituțiunile, trebuie se roșeđā unde-va. Acōstā putere supremā, veți conveni cu mine cā națiunea trebuie se o posede în tōtā puterea cuvēntulū. Națiunea trebuie a fi stăpānā, cāndū voiesce, asupra tutrorū operațiunilorū guvernamentali'. D. I. Stuart Mill 2), a cărui carte făcu atātā somotū și care se bucurā de unū renume bine meritātū, merge pînā la acea-a de a proba cā nicl' este trebuitorū ca legea constituționale se dea națiunii acōstū imperium. Constituțiunea, dîce elū, nu'l dā nicl' în Britania, darū și cātū dā,

1) A vedē Protocōlele ședințelorū comisiunii Centrale sub No. X, XI, XIV și XV din 1859. — Aseminea a mai vedē broșura intitulatā: Proiectū de Constituțiunea Principatelorū-Unite, etc. publicatā de d. M. Cogălniciu, V. 1, Iași, 1861. — În prefacia acōstei cărți se arētā anume membrii ce s'au' votatū pentru proiectulū de constituțiune, membrii ce s'au' votatū pentru contra-proiectulū ce s'au' presintatū și membrii ce s'au' apinātū.
2) Op. Cit. Guv. reprezentativ.

devine totū atātū în practică, cāci în Anglia aristocraticā, puterea cea mai tare, puterea ce ar repurta victoria, dacā cel prin care funcționāzā constituțiunea, ar fi suspinși, este puterea populariā.1)

Din momentulū ce Camera electivā va veni și va recunoșce cā este timpulū a se schimba constituțiunea, acōstā Camerā nu va mai fi de cātū uă putere deposedatā, pentru cā, domnului meū, de și constituțiunile sūntū supuse în totū d'auna la revisiuni, darū este unū lucru care remāne nestrāmūtātū, ca veciniculū adevērū, ca Dumneđōū, și acōstū lucru este suveranitatea tutrororū. Prin urmare, din momentulū ce apel ce se dîcē represintanți ai acōstei suveranități, declarā cā este folositorū a schimba forma prin care ea se manifestā, fie cine li dătoresce ascultare, și āntēiulū esemplu trebuie se-lu dea puterea deposedatā. Se lāsāmū darū uă datū și pe poporulū romānū, pe suveranulū țerei-Romānescē, pe acōstū martirū, din a cărui frunte rōurēzā sudōre și sänge de seculi latr'unū pământū unde elū are numai datoril' fără drepturi; se-lū lāsāmū se se pronunțe asupra constituțiunii ce voiesce a-și da. Se-lū lāsāmū fără a ne teme de dēnsulū. Poporulū este admirabilē în alegerea celorū cărora elū are a încredința vre uă parte din autoritatea sa, a dîsū Montesquieu. 2)

Amū uă slăbiciune prē mare pentru bunul simțū alū poporulū, și, în deosebi, alū poporulū romānū. Pōte cā acōstā patimā nu e iertatā; — darū ce facū? o amū. Și apoi, d-nu meū, a sositū timpulū ca se-și dîcā și poporulū cuvēntulū lu' în acōstā mare trebū a reorganizării Patriei. Fără acōstū cuvēntū, ve încredințēdū, cā noi, învēșțaiți și însurtațaii, cu tōte isbelile și cărniturile nōstre, vr'unū lucru mare nu vomū face. Aū-dōrā poporulū romānū nu e stăpān în casa părințilorū sei? Aū-dōrā uă națiune nu e liberā a-și da sōrtea și regimelo ce va voi? Aū-dōrā nu s'au' vēđūtū națiunii întruducāndū la ele și despotismulū, — cumū se făcu Danemarca la 1761, cāndū Statulū generalū ale țerei conferā regelulū unū mandatū nemărginitū, supū Induictulū punctū de vedere alū obiectulū și alū dăritățiil', și l'investirā cu deplinā suveranitate, supū singura condițiune de a respecta legea succesiunii, confesiunea de Augsburg, etc. (3)? Prin aceste esemple, nu voirā a justifica asolutismulū. Departe de mine ideia acōstā. Din contra, mărturisescū cā uă națiune, care lucrēđā astū-felū, calcā în piciorē preceptele cele mai elementarie ale înțelepciunii, și eā, afarā de oceanulū de rele ce vē aduce asupra capulū ei pasulū acesta, — rele cari sūnt cortegiulū nelămuratū alū unū guvernū asolutū, — este fōrte probabile cā despotulū, sēu următoril' sei, vorū contesta mai tārđiū națiunii dreptulū ce arū crede cā mai are, și-i vorū aține calea de la uă nouā combinațiune politicā. Voiți se dîcē numai cā, dacā recunoșcēmū unū poporū dreptulū de a-și da instituțiunii despotice, cu cātū mai multū n'ar trebui se-l recunoșcēmū cānd scimū bine cā elū aspirā a deveni liberū ca vēntulū? Dîcū, scimū bine, pentru cā astāđi nu mai trāmū în secolū acōstā cāndū se ucideū popōrele cu însă-și mānele lorū.

A sositū timpulū, de n'a și trecutū de multū, ca masima economiștilorū politicil': laissez faire, laissez passer, se se aplice și în dreptulū publicū și politicū alū popōrelorū. Numai așii vom ajunge în drepturi la aceia ce s'au' ajunsū în comerțiū și industriā. Nu vedēđi, d-vōstrā, cā preluțindēna drepturile glōtelorū stāu pe locū, pe cānd

1) Pag. 102.
2) De l'Esprit des lois, livr. II, Chap. II.
3) Bérard-Saint-Prix. Commentaire sur la Charte constitutionnelle, pag. 177.

totul înaintēđā cu pași uriași? Rēulū ce a făcutū în economia naționale protecționismulū, ilū face astāđi în dreptū tutela acea forțatā care se impune popōrelorū de cātā nu scii care indiviđi sau tagme ce au apucatū a pune mână pe manivelū și nu-lū lasū nicl' în rumptulū capulū? ... Ce-l' ce contestā poporulū romānū dreptulū de a-și da sōrta ce-l' va conveni mai bine, nēgā moderațiunea, înțelepciunea și patriotismulū ce au aretatū, acōstū populū în 1821, în 1848, în 1856, 1859 și 1861 Iunie, în cāmpu Filaretū.

Cāndū ne uitāmū noi și vedemū precauțiunile de care au incongiuratū popōrele luminate ale Apusului, pānā și revisuirea unei constituțiunii, nu scimū ce se mai dîcemū de casulū facorii ei din nou. ... Negreșitū cā legislatoriil' moderni au luatū, în materiā de revisiuni, dreptū normā teoria lui Aristotele, care pune garanția unū guvernamentū durabile în iubirea ce-l' arētā felurite ordinē ale Statulū, și nu vorū a-lū schimba (1). Pentru aceea, și crearea, și schimbarea și revisarea, a supusū-o la probe grele și capabile a face se eșā la ivielā adevērata trebuitā a acestorū dōuē din urmă operațiunii. — Așia vedemū cā în Belgia, puterea legislativā are numai dreptulū de a declara cā este locū de revisiunea culārei dispozițiunii constituționale, pe care o arētā anume. După acōstā declarațiune, ambele Camere sūntū disolvate de dreptū, și se convocā dōuē Camere nouē. Acestea statuēzā în comunū acordū cu regele asupra puncturilorū supuse revisiunii (2). Sistema acōsta fu adoptatā și de constituțiunea francezē din 1848, cu deosebire cā dōrința de revisiune a Adunării nu putea fi prefăcutā în rezoluțiune definitivā de cātū după trei desbateri în șirū, făcute fiecare la uă lunā de restimpū și cu trei pātارية de voturi exprimate. Adunarea revisuitōre nu putea fi numitā de cātū pentru trei luni. — Ea nu putea se se ocupe de cātū cu revisiunea pentru care era convocātā. (3).

Constituțiunea Statelorū-Unite (4) cere dōuē treimi din dōuē Camere, sēu dōuē treimi din legislaturele diferitelorū state, spre a putea face revisiunea. Atunci se convocā o inadinsā convențiune spre a propune amendamentele ce arū fi de introdusū.

Și pentru ce atāte amānări, atāte intervale, atāte desbateri? Pentru cā autoril' acelorū diferite constituțiuni, pe cari le amū cititū, s'au' temutū cā ardōrea inovațiilorū se nu domine prea multū uă Adunare de curēndū alesā. Aū voiți s'o așlēcā a reflecta. Uă sperințā de trei ani, de unū anū, de trei ani, va lumina uă legislativā asupra lipsurilorū sau defectelorū ce crede a întrevide în Constituțiune. Urgința, după cumū vedemū, nu pōte fi invocātā cāndū este vorba de a schimba organizațiunea puterilorū politicē. (Va urma).

Adunarea Electivā a ROMANIEI.

Ședința de la 18 Ianuarie 1864. (Puterea armatā și Garda naționale.) (Urmare.)

D. V. Boerescu. Negreșitū cā pozițiunea ce mī face principele D. Ghica este dificilē, cāci eū declarū de lo încoptū cā amū să combatū înființarea gardei naționale. Cu cātū este de avantajōsā pozițiunea d-lui Ghicū, cu atātū este de ingrātā a mea, pentru cā d-lui are aerul a apăra instituțiunile cele frumōse și liberale care vorū face fericirea țerei, și eū pare c'asī veni să combatū nisce asemenea instituțiuni.

(1) Aristot. Politique II. 7.
(2) Art. 134 din Constituțiunea Belgiei
(3) Art. III din const. an. 1848
(4) Art. Cinci.

Insā nu este acōsta sentimentulū care me face să combatū argumentarea d-lui D. Ghica. Nu intru în detaluri, fiindū cā nu sūntū competentū, nu e trēba mea. Viū numai pentru cestiunea politicā; și o mai repetū, nu este unū sentimentū contrariū sentimentelorū d-sele care mă face să-lū combatū, nu este cā voiți să fiți mai pucinū apărătorulū instituțiunilorū liberali; nu; și eū sūntū totū așā de gelosū ca și d-lui de libertățile cetățenescē; darū sperū cā voiți putea să ve dovedescū cā deosebirea între noi este numai pentru cā eū voiți realități mai multū de cātū aparențe, voiți pozitivū mai multū de cātū iluziuni. Ei bine, să luāmū lucrutū de la începutū și să ne esplicāmū. De ce e vorba? de unū proiectū de armare a țerei; pentru ce se face acōstū proiectū? pentru ce să petrecemū cātē-va momente aci în Camerā și să ascultāmū discursuri frumōse, sau avemū unū scopū reale? Negreșitū cā vromū realitatea, vromū să întārimū țērā, să formāmū uă putere. Ei bine să raționāmū; să raționāmū simplu fără multe declamațiuni patriotice. Ore vremū o putere pentru conciste în afarā? pentru cotropiri? Nu; cāci precumū s'a dîsū, avemū dreptulū recunoscutū de tōtā Europa să ne întārimū, spre a ne putea apăra atātū cōptg, acolora ce ne ar ataca din afarā, cātū și contra acolorū cari din intru, ar vrea să se scōle cōntā instituțiunilorū nōstre; cāci, să nu ne facemū iluziuni, instituțiunile potū cădea atātū din intru cātū și din afarā; prin urmare, ne trebuie uă armatā, uă putere care să menținā și să apere acele instituțiuni. Se implinesce ore mai bine acōstū scopū ca proiectulū guvernului său cu alū comisiunii. D. raportatorū singurū a arētātū cā s'a preocupatū mai multū de apărarea contra celorū din afarā, cāci numai de acolo se pōte ascepta o agresiune contra instituțiilorū nōstre, și negreșitū trebuie să sperāmū cā din intru, pe cātā vreme Romāniil' s'au' deschisū înaintea lorū drumulū legalū, n'avemū să ne tememū de nimicū.

D-lorū, proiectulū de faciā, prin dispozițiunea principale ce stabilesce în art. I, satisfice saū nu acōstā dōrințā? de, dōrința ce a avutū națiunea de a vedea asicuratā apărarea autonomiei și a instituțiilorū ei, se îndeplinesce prin dispozițiunea articolulū I; țērā nici nu cunoșce vorba francezē de gardā naționale, nicl' nu înțelege acōstū șproinsimū, țērā cunoșce cuvēntulū de miliție, terminū naționalū și anticū, terminū care aduce aminte timpil' lui Michaiū bravulū, ear nu acōlū alū fanarișilorū (aplause.) Ei bine darū, d-lorū, de ce d vōstrā veniți se subștituiți unū termenū romānescū altulū francescū? Ce sūntū milițiile? milițiile sūntū puterea nōstrā armatā, sūntū acelea care le amū avutū în vechime, care le amū avutū de la Mircea, Stefan celū mare, Michaiū bravulū, sūntū acele instituțiuni pe care le avea țērā în timpil' cei frumōși de gloriā și mărire a ei; și astāđi venimū se aruncāmū desprețū asupra acōstei instituțiuni se dîcem cā acea instituțiune nu e capabilē se apere drepturile țerei și libertățile națiunii! Darū dacā este așia arātāđi faptele acelea care se ne spunā cā miliția nōstrā nu a coresponsū cu datoriile misiunii ei, pentru ce se puteți se veniți astāđi se puneți în locū-i uă instituțiune eterogenā.

Se vedemū în fondū dacā acōstā nouā instituțiune coresponde într'adevărū chiarū la scopulū pentru care dîcēți cā o cereți. Voiți dovedi cā scopulū acela nu se atinge și cā e numai o iluziune; voiți dovedi cā în amendamentulū acōsta e crearea unū privilegiū, e uă instituțiune de paradā și pōte, la împlinare, unū instrumentū periculosū. Dar, d-lorū, nu se pomenescē înscāiri ca uă țērā, cāndū se ocupā de organizarea armatei, se viā se vorbēscā și

de garda națională, și ve voiți dovedi că garda națională se pune acolo unde nu e miliție, și acolo unde e miliție se elude garda națională; căci altminteria ar fi o contradicțiune flagrantă. — D-vostre d-voastră d-voastră d-voastră țerei, dar această întărire nu se face de cătu prin miliție. Înțeleg că scutindu-se brașiele de miliție, se fă garda națională, dar ele prin miliție nu se asceptență. — Dacă d-vostre propuneți pentru orașie garda națională, atunci această substituindu miliția, orașianii nu au să mai fiă chiamați a merge și în miliție. Apoi, d-lor, atunci sarcina aveți se o lăsați earu numai pe spinarea sâtenului care duce totu deuna greutățile și așa numai sâtenii au se meargă în focu pentru apărarea țerei, earu orașienii au să se preumbe cu musca pe ulițe falinduse cu numele de garda națională, fără ca se ia parte la apărarea țerei (aplaude). Vedeti dar, domnilor, că amendamentul acesta institue mai nainte de tote unu privilegiu în favorea orașenilor și tota sarcina o lasă asupra sateilor.

Apoi mai vedeți că este o contradicțiune a cere totu de udată și miliții și garda națională; dacă adoptați milițiile, ce cuvântu mai are înființarea gardei naționale, căci credu că miliția nu e de cătu garda națională; și apoi terminu de miliție e destulu de frumosu, pentru că ne aduce aminte de timpurile acelea frumoșe, e unu terminu realu, e uă instituțiune justă, pentru că nu numeră numai satele, earu pe orașie nu, — ci numera pe tote; căci, dupe această instituțiune și orașiele și satele pōrtă de uă potrivă sarcinele a-perandū instituțiunile atacate atātū din afară cătu și din intru.

D. Ghica o dīsu că dāca Franca n'arū fi avutu garda națională, atunci Parisulū nu arū fi pututū scāpa din acele crise periculōse prin care e trecutū; dar noi voimū se dāmū o instituțiune care se aducā acele mari servicie nu numai Bucurēscilorū, ci țerei întregē, și se'mi permitū d-lū Ghica se-l spunū că dāca Franca arū fi avutu în totū țera milițiile, în locu de garda națională, pōte că atunci arū fi opritū mai bine invasiunea din anul 1814.

Conchidū, darū, și dīcu că se nu introducēmū terminulū streinū de garda națională, pe care țera nu-lū înțelege; ear pe de altā parte cāndū facēmū unu proiectū pentru organizarea armatei, se nu venimū de udatā cu unu amendamentū de garda națională, care face obiectulū unei alte legi?

Și apoi, nepotēndū înțelege ce însemnēdā aci acestū amendamentū, me întrebū în ce scopū ilū propuneți d-stre? Fi-va ore fiindū-cā oficiārii acestei garde suntū electivi și o potū convoca sub pretestulū menținerii ordinii? dar nu s'arū putea ca această instituțiune în locu de a fi o pađă a ordinii publice, se devīā unu instrumentū în contra ordinii? Ei bine, domnilor, eū suntū, mai nainte de tote, pentru ordine și legalitate.

Eū voiescū a se da țerei uă lege prin care să se ridice la vechia ei putere, și ca se se rădice acolo, trebuie mai întēi să-l dāmū unu ce românescū, și alū doilea unu ce realū, unu ce practicū, prin care drepturile și libertățile nōstre se fiă garantate în contrū ori cărui atacū din afară sau din intru.

D. D. Ghica. Onorab. d. Boerescu eū atacatū amendamentulū prin care se cere instituțiunea unei garde orașenesci sub done puncturi de vedere: întâi, dīcēndū că vorba de garda națională nu e românescă, și alū doilea, sub cuvēntulū că în alte state această gardă orașenescă nu aū respunsū la așteptările țerei și a luatū de esemplu evenimentele din Franca, la 1814. Am darū se respunsū la aceste douē cestiuni.

D-lorū, amū fostū forte surprinsū cāndū amū auzitū pe onor. doctorū în dreptū d. Boerescu, care de cāndū a venitū în țerā, nu a făcutū de cătu a susține reformele cele mai radicale și a cere o mulțime de inovațiuni, din care unele aū fostū, pōte și folositōre, astā-đi se fiā așa de retrogradū într'ua cestiune atātū de utile ca aceea a gardei naționale. D-lū, care și-a făcutū studiile în Paris și a doblinditū acolo titlurile de bacalaureatū, de licențiatū, de doctoratū, titluri care de și străine, i-aū procuratū d-sale mari folōse personale, așa de străine în cătu abia le putemū pronunța, astā-đi gāsesce că vorba gardā nu ar fi românescă și sub acestū protestū respinge instituțiunea cu nisea argumente care m'aū făcutū se deschidū ochii mari ca se me nitū bine la d-lū, de nu cumū-va a pusū antiriū.

D. Boerescu. Amū imprumutatū pe altū domniei-tale.

D. D. Ghica. Darū, se vedemū dāca chiar subtu acestū punctū de vedere filologicū, d. Boerescu pōte avea dreptate. Chiarū primindū că cuvēntulū gardā ar fi unu termenū nou, ce altū facēmū noi aici, împreună cu d. Boerescu, de cătu a adopta la reformele ce introducēmū pe fiā-care đi în tote ramurile, termeni noi cu cari ne putemū servi mai corectū? și pretutindēnī vedeți, d-lorū, că uă lege nouā aduce cu sine o întregā nomenclaturā. Nu înțelegū darū cumū unu deputatū inteligentē ca d. Boerescu, a pututū conta pe unu asemenea argumentū ca se ne facā a respinge amendamentulū d-lū Argyropolu. Dacă însă d-lū cōmbate înființarea gardei naționale ca o inovațiune, nu numai în limbā, darū mai cu sēmā în instituțiuni, atunci teoria d-lū este și mai retrogradā, căci, dupe uă asemenea teoriā, o națiune ar fi condamnatā de a sta în vezi pe locū, nimicū nu s'ar mai putē indrepta sau peface și Europa ar fi trebuitū se remāiā pīnā astā-đi sub legile feudale. Din norocire înse principiile d-lū nu potū prinde nicāiri rădācinā; pretutindēnī unde s'a simpțitū trebuința de uă reformā, acea reformā s'a făcutū; societatea a scāpatū de sub feudalitate. Franca și alte state și-aū creatū garda națională cāndū aū preveđutū binefăcătōrele efecte ale acestei instituțiuni și astūfelū progresulū și civilizațiunea și-a urmatū calea sa.

Acestea d. Boerescu le scie forte bine și nu are trebuință a le auzi acum. De aceea vīū la cestiunea în sine.

D. Boerescu, în discursulū d-sale de mai multe pagini, s'a silitū a ne demonstra folōsele cele mari ce ar aduce înființarea milițiilor, dar tote cuvintele d-lū și tota ostēnēla ce și a datū pentru acestā aū fostū cu totulū în zadarū; fiindū că nu este nimenī aici care să combatā milițiile; totū, Domnilor totū voimū înființarea acestorū miliție, totū voimū întărirea armatei; dar, pe lingā miliții, pe lingā armatā permanentā, ce-remū și garda națională. Este, domnilorū, āu mare deosebire între armatā și garda națională; armata este uă forciā pasivā, uă machinā pe care puterea executivā o întōrce dupe placulū ori cumū și în contra ori cui voiesce. Cu această ocașiune, mī aducū aminte unū fapt pe care voimū a lū face cunoscutū și d. Boerescu. În anulū trecutū me aflamū conversāndū cu unū june oficiārū, alū cărui nume ilū voimū tăcea, și care asistase adesea la ședințele nōstre și aplauda cu căldurā și pasiune lucrările adunării. Cu tote acestea, imī dīse că într'ua đi ne va arunca pe ferēstrā. La mirarea ce-l amū esprimațū pentru contradicțiunea ce era între această amenințare și sentimentele de care imī vorbise fără ca eū se-lū fi provocatū a mi le areta, junele oficiārū imī respunse că în dīoa cāndū fi va veni de la generalulū seū, pe care e de pri-

sosū se-lū nunescū, ordine de a ne arunca pe ferēstrā, elū va trebui se esecute întocmai aceea ordine.

D. Gener. Florescu. Ii face onore. D. Dim. Ghica. Cređū că adunarea trebuie se mulțumescā d-lū generalū Florescu pentru această sinceritate de a ne spune cine a fostū acelū generalū, și de cugetările lui.

D. Gener. Florescu. Vorba, musca pe căciulā, și-ar avea aci loculū.

D. Dim. Ghica. Astūfelū este domnilorū, și negreșitū astūfelū trebuie se fiā armatā; și pentru acestū cuvēntū voimū noi uă garda națională. Dacă ceremū această instituțiune, nu este, cumū s'a dīsu, ca se creāmū pentru orașeni scutirea de a merge în apărarea țerei; nu, domnilorū, oaci la unū momentū de trebuință, garda națională va sci se implinēscā și această sa-cerā datorīā; și afarā de acestā, orașenii nu dāu ore unū insemantū contingent în armatā? de cine se compune mai totū corpulū oficiārilor dāca nu din orașeni? oficiārii suntū fi și frații nōstrii pe care i-amū trāmisū în armatā unde aū uă frumōsā și nobile misiune de a fi ei cōi d'antēi în facia pericolulū, misiune pe care suntū încredințatū că sci și vorū sci în totū d'anna a și-o implini cu totā demnitate și onōrea.

Darū tocmai pentru acestū cuvēntū că armatā trebuie se aibā o misiune multū mai înaltā de cătu aceea a unu corpū polițienescū, tocmai pentru această ceremū uă gardā națională, uă poliție de cetățieni. Voimū acele baionete inteligente de care se se tēmā ori cine ar voi se surpe instituțiunile nōstre, de cari se se șfiască generarulū căruia ar trece prin mīnte se arunce pe ferēstrā pe reprezentanții națiunii. (aplaude.)

D. Boerescu. Va să dīca voimū uă armatā a Adunării.

D. D. Ghica. Da, domnilorū, dāca Adunarea este păđitorulū ordinii și legalității, scutulū instituțiilor nōstre, apărătōrea drepturilorū cetățenesci și a libertățilorū publice, dāca se pune cestiunea astū-felū, atunci vē respundū: da, domnilorū, în sensulū această garda națională este uă armatā a Adunării, este armata care lovesce despotismulū și anarhia, tirania și desordinea de ori unde ar veni (aplaude).

Mai dīce d. Boerescu că numirea oficiārilorū gardei prin alegere fi dā bānuiele, și ne întrebā care suntū intențiunile nōstre? Ei bine, dāca își permite d. Boerescu să bānuiască intențiunile orașenilorū întregelū Romānie, multū mai cu dreptū nu este permisū noue a bānuii intențiunile ce d. Boerescu și altulū ca d-lū ar avea în contra libertățilorū țerei mele cāndū va fi ministru. Bānuialā pentru bānuialā; darū nimenī nu este în dreptū a bānuii țera întregā; tote orașele țerei; în vreme ce uă singurā persōnā, mai lesno pōte fi bānuitā, mai alesū cāndū combatō uă asemenea instituțiune.

D. Boerescu dīce că garda națională franceză nu a fostū în stare se respingā invasiunea armatelorū străine din anulū 1814. Me mirū ānsā cumū d. Boerescu, care trebuie se fi cītītū de atatea ori istoria, își pōte esplica astū-felū conduită gardei în acea epocā. Pōte, domnilorū, că garda națională, obositā de unū regimū în care instituțiunile liberali ale națiunii franceze dispārușerā una câte una, de aceea-a, pōte, garda nu a voitū să mai dea sprijinulū ei aselul regimū.

În fine, domnilorū, ori și ce veți đice, eū nu potū înțelege existența unu statū constituționalē fără garda națională, nu potū înțelege acelū regimū parlamentarū în care reprezentanții națiunii să fiā siliti a vota dupe placulū unu generalū cari ar voi să-l arunce pe ferēstrā.

D. C. Grădiștenu. D. Dim. Ghica

se complace prē multū în rolulū de campionū alū Camerei și cautā ocașiuni reali și fictive de a intra în acestū rolū. Așa, eū vorbindū de garda națională a Franciei, d-lū din deducțiune în deducțiuni conchide că eū așii fi atacatū Adunarea nōstrā. Nu sciū cumū așii putea califica acestū eroismū en pure perte din partea d-lū D. Ghica care cautā fantasme și ficțiuni pentru plăcerea de a fi în luptā.

Nu voimū fi eū atātū de pucinu dibaciū, atātū de maladroit în cătu astūđi cāndū Camera s'a pusū cu atata ardōre la lucru se viū a o acusa, și eū suntū gelosū de prerogativele Camerei ca și Principele Ghica, de și nu cu atata sgomotū. Repetū dērā rugāciunea mea către Principele Ghica, că, dācā-i place rolulū de campionū alū Adunării, se se puiā într'insulū a propos, iarū nu în ocașiuni imaginari.

D. Anastasie Panu. D-lorū, amū cerutū cuvēntulū ca se apārū amandamentulū pentru garda națională. Poșițiunea mea este dificilā. Iarū cuvēntulū suptū impresiunea discursulū elocințe alū d-lū Boerescu. Dāca a și ve-i se'mi mesorū puterea talentulū meū cu talentulū dezvoltatū de d. Boerescu, m'ași mārșini în tăcere. Viū însă a aduce și eū miculū meū contingentē la lucrările Adunării și de aceea dar, domnilorū, iēu cuvēntulū.

Dacă este uă instituțiune care trebuie neapārātū se se așede în uă țerā cu guvernū constituționalē, este instituțiunea gardei naționale. Vedū înse uā mare îngrijire, că introducerea în țera nōstrā a acestei instituțiuni arū da alte rezultate decātū acelea ce suntū menite a fi.

Garda națională, d-lorū, a fostū totū-d'anna și pretutindonea inemiculū anarchiei și alū despotismulū, strigātulū ei de gloriā a fostū respectulū legilorū.

Libertatea și ordinea publicā, este devisa ei.

S'a dīsu că în Englitera instituțiunile liberali aū existatū și prosperā fără gardā națională. Dar; a prosperatū; nu uitați înse că atunci în Englitera nū era armatā. Armata intrōgā a Engliteri, împreună cu coloniile, abia se suia suntū acumū oaci-va ani la 110,000. Preocuparea omenilorū de Statū al Engliteri aū fostū a statorniciei pe baze solide libertatei, a de-prinde poporulū cu densa, a veni totū-deana înaintea dorințelorū națiunii dāndū-i legile care aū desvālitū pānā la unū așa mare gradū libertățile publice, și cāndū libertatea a pātrunsū în sânge, în obiceiulū tutorū englesilorū, atunci vedēndū că urmēsā trebuinți să-și creeđe și miđlocē de apărare și în afarā, guvernulū și națiunea aū adoptatū instituțiunea de raifeld, ale cărui condițiuni suntū mai multū de gardā națională decātū de armatā regulatā. Apoi a venitū și a făcutū compania voluntarilorū; și această instituțiune nu este ca armatele acelea cari nu voiescū și nu facū decātū dupā voința șefilorū lorū.

S'a mai dīsu că Franca, ca altēa sute de mii de gardā naționalā, a vedūtū mai multo constituțiuni sfērāmate. Da, d-lorū! darū dāca puneți în cumpānā garda naționalā cu armata permanentā a Franciei, veți gāsi uā mare diferință; căci nu este nimenī, cređū, care se dīcă, că Franca nu este una din acele țeri care are uă armatā permanentā destulū de numerosā. Aū cāđutū, se dīce, atēta constituțiuni în Franca!

Pentru ce ānsē aū cāđutū acele constituțiuni? Pentru că ele încetase d'a mai fi aplicate spre folosulū poporului; începuse a deveni apāsātōrie și în paguba poporului, — și totū-dē-una cāndū uă instituțiune apāsā națiunea, mai curēndū seū mai tērđiū acea instituțiune va cāde, și poporulū în

deplina'i suveranitate va veni și va dicta legile adevărului, legile dreptății. (aplaude).

Dērā, dd., m'i aducū aminte în acestū momentū de ceea-ce dīcea regele Ludovique Philipp, privindū garda naționalā, că simte uā mare mulțămire cugetāndū la serviciile cele mari ce a făcutū de la gloriōsa revoluțiune din junei și mai cu osebire în cele de pe urmă agitāțiuni cāndū prin firmitate, linișce și curagiul seū a oprit ca se nu priimascā nicī uā loviturā, și legile se nu fie violate.

Dērā Ludovique Philipp a cāđutū; da, a cāđutū atunci cāndū nu mai era cu țera sea.

Întrū cātū Ludovique Philippū și aduse aminte că nu e rege din mila lui D-đeu, din grația divină, ci din voința poporului; întrū cātū elū a respectatū legile și libertățile publice, Garda națională l'aū salutatū totū dē-una cu entusiasmū.

Cāndū înse alesulū poporului. Cāte-va, voel. Cine e acela?

D. A. Panu. Ludovique Philipp. (murmure).

Da, da, citiți istoria. (murmure). D. N. Catargiu și alții. L. Philipp aū fostū alesū de adunare, eū nu de poporū.

D. Panu. Adunarea represinta poporulū precumū și la noi acumū Adunarea represintă națiunea.

De aceea dērā dīcu, cāndū alesulū poporului și a uttatū origina sa, cāndū a încetatū de a mai respecta libertățile publice, cāndū a începutū a oprim intrunirile, a pune în lanțū presa, a ciuntī legea jurațilorū, a lovi în garda națională și a se în congiura de tunuri, puse la tote înălțimile Parisulū, atncel garda națională l'ū priva cu recelā, și nu uā datā 'l a făcutū cunoscutū catastrofa care ilū aștepta. Dērā Ludovique Philipp devenise surdū la vocea poporului; elū nu mai asculta de cătu lingușirilo curtesanilorū, și de aceea a cāđutū. (Sensanțiune mare).

Luați bine aminte, dd., că în tote țerile, în tote guvernele din lume, în tote epocele, cāndū tīndē la despotismū aū cātātū totū-dēuna se sfērāme și se desființeze garda națională; pentru că, garda națională e înființatā de cetățenii liberi, cari iubescū ordinea și libertatea, și cari aū orōre de despotismū. (aplaude).

D-lorū noi avemū regimū constituționalē: acesta e unū actū de emancipațiune a societății care a eșitū din starea dā minoritate și a intratū în aceea a majorității; de aceea nu pōte se fie garanciā mai sigurā, mai înțeleptā pentru progresarea acestui regimū de libertate cetățenescā, a regimelū constituționalē, de cătu prin înființarea Gardelū naționalē. Dērā acestū cuvēntū ve pare străinū, republicanū; ei bine, avemū cuvēntulū orașenescū, se-lū adoptāmū, mai cu sēmā că orașanii vorū acumū garda națională.

Sfērșescū, domnilorū, resumindū că nu pōte fi progresū înțeleptū și uă libertate înțeleptā într'unū regimū constituționalē dacā nu vomū ave garda națională. (aplaude; mai mulți deputi lase locurile lor și vinū de felicitā pe oratore).

D. Președinte consultindū Adunarea, redicā Ședința la 6 1/2 ore, și anunță pe cea viitōre Lunī la 20 Ianuarīū.

SPRE ȘCIINȚA PUBLICA.

Domnulū IOAN M. MANOLESCU, care în timpū de 7 ani a urmatū la Viena cursulū pentru

Surdu - Muți

și care a fostū chiarū duoi ani Profesorū alū acestui cursū în institutele Vienei, de unde posedā ATESTATE, se oferū print'r-acēsta a da lecțiuni în această șciință tutulorū romānilorū cari aū necesitate de unū asemenea cursū.

Informațiuni se potū lua la administrațiā dīarului Romānului și la subsemnatulū, Otelu Neubauer No. 33. (No. 46).

